

قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد

مصوب 1396,07,11

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در اجرای بند (۲-۴) [۲۱-۲۳] سیاست های کلی و بند (و) ماده (۲۴) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر «توسعه و تقویت نظام استاندارد ملی» و نیز در راستای تحقق بند (۲۴) سیاست های اقتصاد مقاومتی موضوع «افزایش پوشش استاندارد به کلیه محصولات داخلی و ترویج آن» و همچنین زمینه سازی جهت اعمال بند (۳۰) سیاست های برنامه ششم توسعه مبنی بر «تدوین و اجرای سند جامع و نقشه راه تحول نظام استانداردسازی کشور و مدیریت کفیت» و به منظور روزآمدسازی، تقویت و توسعه نظام استاندارد در سطح کشور به نحوی که زمینه ارتقای مناسب کیفیت ملی و دستیابی به ارتفای پایدار تولید محصولات در کشور را فراهم نماید، عنوان « مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران » به «سازمان ملی استاندارد ایران » تغییر و جایگاه و شرح وظایف و اختیارات این سازمان به شرح زیر تعیین می گردد.

ماده ۲- سازمان، دستگاه اجرائی مستقل دولتی است و زیر نظر مستقیم رئیس جمهور اداره می شود.

ماده ۳- سازمان مرجع رسمی حاکمیتی در کشور می باشد که عهده دار سیاستگذاری، حسن نظرارت و هدایت نظام استاندارد و اطمینان بخشی به کفیت کالاها و خدماتی است که در داخل کشور تولید یا ارائه و یا به کشور وارد و یا از کشور صادر می شود. رعایت سیاست های کلی نظام از قبیل سیاست های سلامت و بند (۲۴) سیاست های اقتصاد مقاومتی در این خصوص الزامی است.

تبصره ۱- به منظور تسریع در فرآیند استانداردسازی، کلیه دستگاههای اجرائی تابعه قوه مجریه به استثنای دستگاههایی که وظایف خاصی در قانون اساسی برای آنها تعیین شده است، موظفند مقررات فنی حوزه مربوطه را بر اعلیٰ استانداردهای ملی و بین المللی تدوین، اجرا و بر آن نظرارت کنند. سازمان موظف است بر فرآیند تدوین و حسن اجرای استانداردها در این دستگاهها نظارت نماید.

تبصره ۲- دستگاههای اجرائی که بر اساس ضوابط بین المللی فعالیت می کنند موظف به رعایت و اجرای ضوابط مربوط در حوزه فعالیت های مرتبه می باشد.

تبصره ۳- کلیه دستگاههای اجرائی موضوع تبصره (۱) این ماده موظفند به منظور توسعه استانداردهای تخصصی دستگاه مربوطه را تدوین و پس از طرح در کمیسیون های فنی ذی ربط، جهت تصویب در کمیته های ملی سازمان که با حضور ذی نفعان تشکیل می گردد ارائه نمایند.

تبصره ۴- خدمات بهداشتی، درمانی و دارویی مشمول حکم این ماده نمی باشد.

ماده ۴- کلیه دستگاههای اجرائی موضوع تبصره (۱) این ماده (۳) قانون مدیریت خدمات کشوری، دانشگاهها و مراکز آموزشی و پژوهشی مکلفند در امر تدوین استانداردها و سایر امور مربوط با سازمان همکاری داشته باشند. نحوه همکاری با هماهنگی دستگاههای مذکور تعیین می گردد.

ماده ۵- سازمان می تواند انجام تحقیقات جهت تدوین و به روزرسانی استانداردها و بالابردن کیفیت و افزایش روشهای تولید و خدمت را به پژوهشگاه استاندارد و اگذار نماید.

تبصره - پژوهشگاه استاندارد در چهارچوب قوانین و مقررات حاکم بر دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی و قانون هیأت امنا به صورت وابسته به سازمان به فعالیت خود ادامه می دهد و شرح وظیف آن به تصویب شورای عالی استاندارد موضوع ماده (۳۴) این قانون می رسد.

فصل دوم - وظایف و ماموریت ها

ماده ۶- فعالیت سازمان در چهار محور زیر انجام می شود:

۱- استانداردسازی

۲- اندازه شناسی

۳- تأیید صلاحیت

۴- ارزیابی انطباق

ماده ۷- ماموریت ها و وظایف سازمان در چهارچوب ماده (۳) و تبصره های (۱) و (۳) آن در این قانون به شرح زیر می باشد:

۱- تعیین، تدوین، به روزرسانی و نشر استانداردهای ملی

تبصره ۱- فهرست کالاها و تجهیزات پژوهشی و استاندارد آنها به موجب آینین نامه ای خواهد بود که با پیشنهاد سازمان و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲- سازمان ملی استاندارد ایران به عنوان تنها مرجع رسمی اعطای نشان حلال موظف است به منظور حصول اطمینان از انطباق استانداردهای حلال با موازین فقه اسلامی و نظارت بر اجرای آن یک فقهی مجتهد متخصص صاحب نظر در مسائل حلال به شورای نگهبان پیشنهاد و پس از تأیید فقهای شورای نگهبان با حکم رئیس سازمان برای چهار سال منصوب نماید. این حکم برای دوره های بعدی قابل تمدید می باشد.

حکم این ماده نافی اختیارات و نظرات فقهای شورای نگهبان در اصل چهارم (۴) قانون اساسی نیست.

در مورد ذبح و صید حلال رعایت ماده (۶) قانون نظارت شرعی بر ذبح و صید مصوب ۱۴ / ۱۲ / ۱۳۸۷ الزامی است.

۲- مشارکت در تدوین استانداردهای منطقه ای و بین المللی از طریق عضویت فعل در کمیته های فنی

۳- انجام مطالعات تطبیقی برای دستیابی به تجارب سایر کشورها در حوزه های مرتبه با استانداردسازی

۴- توسعه استانداردهای پژوهش محور در جهت ارتقای کیفیت کالا و خدمات هماهنگ با استانداردهای بین المللی

۵ - انجام تحقیقات به منظور تدوین و به روزرسانی استانداردها، بهبود روشها و سامانه ها با بهره گیری از توانمندی های بخششای درون و بروون سازمانی و اقدام به بومی سازی استانداردهای بین المللی بر پایه الگوی اسلامی - ایرانی پیشتر فت

تیصربه - پژوهشگاه استاندارد به عنوان بازوی تحقیقاتی سازمان باید از طریق آزمایشگاههای مرعج و تأیید صلاحیت شده نسبت به انجام پژوهش در زمینه بهبود استانداردهای ملی و بومی سازی استانداردهای منطقه ای و بین المللی اقدام کند.

۶- آموزش و تربیت استانداردها و فراهم نمودن امکان دسترسی مردم به مشخصات و اطلاعات مربوط به استانداردهای کالا و خدمات در سطح کشور

۷- برنامه ریزی و نظارت بر امور اندازه شناسی قانونی کشور

۸- ترویج سامانه بین المللی یکاهای (SI) به عنوان سامانه رسمی اندازه شناسی قانونی در کشور و بررسنجی (کالیبراسیون) وسائل سنجش

^۹-تجهیز و راه اندازه شناسی برای بررسی وسایل و تجهیزات اندازه شناسی به عنوان تنها مرجع رسمی این وظیفه در کشور

۱۰- اعتباربخشی و تأیید صلاحیت کلیه نهادهای ارزیابی اینطباق نظری آزمایشگاههای آزمون و بررسجی، مؤسسه‌های بازرسی کننده داخلی و خارجی (سوروپیانس) مؤسسه‌های کننده محصول، مؤسسه‌های کننده اشخاص، حقوق، و حقوق، و مؤسسه‌های کننده سامانه‌های مدیریت، به عنوان تئیم مجمعه دسمبر، وظیفه در کشور

۱۱- نظارت پر حسن اجر ای استانداردهای اجباری و کلیه کالاها و خدمات دار ای بیرون از کار بر د علامت استاندار دارد

۱۲- نظارت بر حسن اجرای استانداردهای اختیاری

^{۱۳}- بررسی کارشناسی پیشنهادهای دستگاههای اجرانی پیشنهادهندۀ استانداردهای اجباری جوّت ارائه به شورای عالی استاندارد

۱۴- توزیع، به روز رسانی، و نظرات بر اجرای استاندار دهای مصر ف بهینه اندزایی با مشارکت دستگاههای تخصصی، ذی ربط همانگی با استاندار دهای روز دنیا و مقضیات کشوری

^{۱۵}- کنکل کیفیت کالاهای صادر ائم مشمول استاندارد اجباری به منظور فراهم نمودن امکان رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ باز ارها بین المللی

^{۱۶}- کنترل کیفیت کالاهای وارداتی به منظور جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب و حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان داخلی

توصیره - سازمان می تواند جهت تسریع در روند واردات کالاهایی که بر روی آنها توسط دستگاههای تخصصی تأیید صلاحیت شده، آزمایش کیفی انجام می شود، با دستگاههایی مزبور هماهنگی لازم و اقدام مشترک به عمل آورد.

^{۱۷} - از مایش و تطبیق نمونه کالا و خدمات با استانداردهای مربوط یا ضوابط و مقررات فنی مورد قبول و در صورت لزوم استفاده از اظهارنظرهای مقایسه ای از طریق آزمون کفايت تخصصی بین آزمایشگاهی و صدور گواهینامه های لازم

تبصره - سازمان می تواند برای انجام آزمون های کفایت تخصصی بین آزمایشگاهی و همچنین آزمون نمونه های وارداتی و صادراتی و تجهیزات اندازه شناسی، از خدمات آزمایشگاه های آزمون و بررسی، تأثیر صلاحیت شده استفاده نماید.

^{۱۸} اندازه‌گیری سلالات نتر خرد کیفیت محصولات اعم از کالا و خدمات با بهره‌گیری از معیارها و شاخصهای متغیر و گزارش‌نگاه حاصل از زیانی، ها به مراجع ذی ربط و جامعه

^{۱۹} - ساماندهی، ساختار نظام مدیریت کیفیت و ارادات صادرات کشور یا حدف رفع موافق فنی، در جهار جو ب قوانین و مقررات مردمی طبق

۲۰- تعیین جایزه ملی کیفیت و پرگزاری مراسم مریبوط و اعطای جایزه مزبور به عنوان مرجع رسمی این وظیفه در کشور

نتصره - برگزاری هرگونه همایش، هم اندیشی، (سینماز) و عنایوں مشابه با موضوع استاندارد و کفایت در کشور متوطّه به کسب مجوز از سازمان می‌باشد.

^{۲۱}- تحول در ساختار و مراحل صدور مجوز کاربرد نشان استاندارد در راستای به روزرسانی رقابت بینری و بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفت‌هه و درجه بندی گفته شده کالاهای با نشان استاندارد

22- بررسی و تشخیص اولویت های استاندارسازی در حوزه نیازهای داخلی، صادراتی و وارداتی کشور

23- سامانه‌های نظام ارتقای دانش، مهارت و تجربه در عرصه استاندار دسازی به منظور ارتقای کیفیت و استفاده از روشها و فناوری‌های نوین در فرآیند تولید

^{۲۴}- فراهم نمودن امکان نظارت های مردمی بر کیفیت کالاهای ناشان استاندارد ملی به منظور ارتقای کیفیت تولید کالا و خدمات ارائه شده

۲۵- برنامه ریزی و مهندسی لازم جهت بهره مندی از تو امنتدی های علمی و پژوهشی دانشگاهها و مرکز آموزشی و پژوهشی کشور به منظور توسعه دانش استاندارد و بهره گیری از رویکردهای فناوری های نوین در عرصه استاندار سازی کشور

ماده ۸- نهادهای اعتباردهی که به صورت مستقل از فعالیت های استانداردسازی فعالیت می کنند در چهار چوب الزامات بین المللی موظف به تأیید صلاحیت مؤسسات ارزیابی انطباق در جهت پذیرش، گواهنامه های صادر از دسته خود بین الملل، می باشند

ماده ۹- فعالیت های اعتباربخشی در «مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران» انجام می پذیرد که رئیس آن به پیشنهاد رئیس سازمان و تصویب شورای عالی استاندارد و با حکم رئیس سازمان برای مدت حاکم سیال انتخاب می شود

ماده ۱۰- سازمان می تواند با توسعه داشن استاندارد در بندگاههای اقتصادی در جهت افزایش توانمندی ها و مهارت های لازم در کارکنان، موجبات ارتقای دانش، مهارت و تجربه در عرصه استاندارد دیسیمه، اد این بنگاهها فعال نمایند

ماده ۱۱- سازمان می تواند با همانگاهها و مراکز آموشی و پژوهشی کشور به مظور توسعه دانش استاندارد و بهره گیری از فناوری های نوین در عرصه استاندار دسازی، همکاری از زمینه ای اخراج شته های نوین استاندار دسازی داشتگاهها و مراکز آموش و پژوهش کشور را برآورد کند.

ماده ۱۲ - تدوین استاندارد اوزان و مقیاس ها و وسایل سنجش، اجرای استاندارد، نشر آگهی های قانونی، علامت گذاری، کنترل، نظارت و آزمایش ادواری اوزان و مقیاس ها و وسایل سنجش مطابق با مدارک اقامتی از این دستورالعمل صادر شود.

ماده ۱۳ - سازمان تنها مرجع رسمی کشور در تعیین عیار رسمی و انگ گذاری مصنوعات فلزی گر انبهای می باشد.

ماده ۱۴ - سازمان می تواند با تصویب شورای عالی استاندارد، اجرای استاندارد و یا بخشی از آن را که از نظر آینهای کار، اینمی، حفظ سلامت عمومی، داشتن علامت حلال، حفظ محیط زیست، حصول اطمینان از کیفیت، حمایت از مصرف کننده و یا سایر جهات رفاهی و اقتصادی ضروری باشد با تعیین مهلت مناسب اجباری اعلام نماید.

تبصره ۱ - سازمان مکلف است موضوع اجباری کردن استانداردها و مهلت اجرای آنها را در دو نوبت به فاصله ده روز در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و دو روزنامه کثیرالانتشار و روشنایی اطلاع رسانی الکترونیکی و رسانه ملی به اطلاع عموم برساند.

تبصره ۲ - کیفیت مواد و کالاهای وارداتی بر حسب ضرورت و اولویت و توجه به مسائل سلامت، اینمی، بهداشتی، زیست محیطی و اقتصادی باید با استانداردهای ملی و یا استانداردهای معترف و ضوابط فنی مورود قبول سازمان منطبق باشد. مدت زمان شمول استاندارد اجباری برای کالاهای وارداتی و اولویت مواد و کالاهای را شورای عالی استاندارد تعیین می کند.

تبصره ۳ - در مواردی که اجرای استاندارد اجباری اعلام می شود، تبلیغات رسمی این کالاهای و خدمات از طریق رسانه های ارتباط جمعی منوط به داشتن پروانه کاربرد علامت استاندارد و یا تأییدیه سازمان می باشد.

ماده ۱۵ - هرگاه اجرای استاندارد در مورد کالاهای و خدماتی، اجباری اعلام شود پس از انقضای مهلتهای مقرر، تولید، تمرکز، توزیع و فروش این گونه کالاهای و خدمات بدون علامت استاندارد و یا بدون تأیید سازمان، ممنوع است و کالاهای مربوطه توفیق و با مختلف طبق ماده (۴۰) این قانون برخورد می شود.

تبصره ۴ - رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای وارداتی الزامی است.

ماده ۱۶ - کلیه دستگاههای اجرایی که به نوعی در صدور مجوز تولید کالا یا ارائه خدمات موضوع این قانون، مسؤولیت دارند مکلفند به هنگام صدور مجوز، متقاضیان را ملزم به رعایت استانداردها و مقررات فنی مربوطه نمایند.

ماده ۱۷ - سازمان موظف است نسبت به ارزیابی اطباق کالاهای ساخت داخل، وارداتی و نیز خدماتی که از لحاظ اینمی، بهداشت و سلامت عمومی حائز اهمیت می باشد با همکاری نهادهای ارزیابی اطباق تأیید صلاحیت شده اقدام و نتایج حاصل را اطلاع عموم و مراجع ذی ربط اعلام کند.

ماده ۱۸ - سازمان می تواند به منظور ارائه خدمات بازرگانی به بخششای دولتی و غیردولتی و کنترل کیفی و کمی مواد اولیه و کالاهای وارداتی از مرحله ساخت تا ورود کالا به کشور و محل مصرف آن از طریق شرکتهای بازرگانی داخلی و خارجی (سورویانس) و یا طرق دیگری که با پیشنهاد سازمان به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد، اقدام کند.

تبصره ۵ - سازمان تنها مرجع رسمی برای تأیید صلاحیت شرکتها و مؤسسات بازرگانی کننده داخلی و خارجی است.

ماده ۱۹ - کارشناسان سازمان مجازند به دستور سازمان به محلهای تولید، بسته بندی، تمرکز، عرضه و فروش کالاهای و خدمات مشمول استاندارد اجباری وارد شوند و به بازرگانی و نمونه برداری بپردازند.

تبصره ۶ - کارشناسان سازمان در انجام وظایف قانونی خود به عنوان ضابط دادگستری محسوب می شوند.

تبصره ۷ - کارشناسان مندرج در این ماده باید از شرایط امانتداری و وثائق برخوردار باشند.

تبصره ۸ - مفاد این ماده نافی وظایف و اختیارات قانونی سایر دستگاهها نیست.

ماده ۲۰ - مسؤولیت کنترل کیفیت در واحدهای مشمول استاندارد اجباری و دارندگان پروانه کاربرد علامت استاندارد تشویقی یا ارائه کننده خدمات مشمول استانداردهای اجباری بر عهده اشخاص حقیقی است که دارای تحصیلات لازم و تجربه کافی در رشته های تخصصی مربوطه باشند. چگونگی تأیید صلاحیت علمی و فنی و نحوه به کارگری این افراد و همچنین شیوه سلب صلاحیت و روش رسیدگی به تخلفات آنان به موجب قانون تعیین می شود.

تبصره ۹ - کارشناسان مندرج در این ماده باید از شرایط امانتداری و وثائق برخوردار باشند.

ماده ۲۱ - سازمان می تواند برای انجام وظایف خود، اشخاص حقیقی، حقوقی و تشکلهای تخصصی ذی صلاح را به عنوان کارشناس رسمی استاندارد انتخاب و از آنها استفاده کند. نحوه انتخاب حدود اختیارات و میزان حق الزحمه طبق دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد.

ماده ۲۲ - سازمان موظف است در کلیه گمرکات و رودی و خروجی کشور از خدمات آزمایشگاههای بخش خصوصی، تعاونی و مراکز دانشگاهی که صلاحیت آنها مورد تأیید سازمان می باشد استفاده کند و در غیر این صورت با بهره گیری از امکانات موجود آزمایشگاههای مناسب دایر نماید.

ماده ۲۳ - سازمان می تواند با بهره گیری از توانمندی های علمی و تحقیقاتی بخش خصوصی و دولتی در جهت ارتقای کیفیت و رقابت پذیری محصولات از طریق تشکیل مؤسسات تأیید صلاحیت شده علمی و تحقیقاتی استانداردسازی موجبات بهره گیری از فناوری های نوین و پیشرفته و فعل در امر سنجش، کنترل و ارتقای کیفیت را فراهم کند.

ماده ۲۴ - سازمان مکلف است به منظور توسعه و تقویت نظام استاندارد سازی، مشابه با نظامهای بین المللی، اనواع روشهای تأیید اینطبق محصول با استاندارد اعم از گواهی با اظهاریه اطباق را اعمال کند. چگونگی اجرای این ماده به موجب دستورالعملی است که حداقل بیکمال پس از تصویب این قانون به پیشنهاد سازمان به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد.

ماده ۲۵ - آزمایشگاههای سازمان جز در مورد کالاهای سلامت محور خاص که به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد و نیز موارد نظامی، دارویی، هسته ای و پرتویی در زمینه های تعیین ویژگی کالاهای و اطباق آن با استانداردهای مربوط، ضوابط فنی و تنظیم کردن سایل سنجش، به عنوان آزمایشگاههای مرجع در کشور شناخته می شوند.

تبصره ۱۰ - سازمان می تواند با توجه به شرایط اقتصادی نسبت به ایجاد آزمایشگاههای مرجع منطقه ای اقدام کند.

ماده ۲۶ - سازمان موظف است نسبت به یکپارچه سازی سیاست ها و برنامه های استانداردسازی از طریق تدوین برنامه راهبردی استانداردسازی کشور اقدام کند و آن را در شورای عالی استاندارد به تصویب برساند.

ماده ۲۷ - کلیه گواهینامه های صادره از سوی مؤسسات گواهی کننده و بازرگانی کارشناسان رسمی استاندارد، آزمایشگاههای آزمون و بررسنجی تأیید صلاحیت شده از سوی سازمان در رابطه با تطبیق ویژگی کالاهای و خدمات با استانداردهای مربوطه، به عنوان کارشناسی رسمی مورود قبول کلیه وزارت خانه ها، سازمان ها و مراجع قضائی تعیین می شود.

تبصره ۱۱ - کارشناسان مندرج در این ماده باید از شرایط امانتداری و وثائق برخوردار باشند.

ماده ۲۸- سازمان می تواند به منظور بهره گیری از جدیدترین استانداردهای جهانی در راستای رشد و توسعه بنگاههای اقتصادی کشور، راهکارهای لازم را جهت تصویب به شورای عالی استاندارد پیشنهاد کند.

ماده ۲۹- سازمان موظف است از طریق توسعه استانداردهای پژوهش محور در جهت ارتقای کیفیت تولیدات صنعتی در سطح استانداردهای پیشرفته و ورود رقابت پذیر جمهوری اسلامی ایران در عرصه مبادلات بین المللی با بهره گیری از استانداردهای علمی و فنی کشور در عرصه استانداردسازی، موجبات ارتقای کیفی محصولات با فناوری بالا در راستای نیل به اهداف توسعه و پیشرفت کشور را فراهم کند.

ماده ۳۰- سازمان مکلف است به منظور ارتقای وظایف ناظری خود بر واحدهای تولیدی و اجرای بند (۳۰) سیاست های کلی برنامه ششم توسعه در چهار چوب قوانین و مقررات مربوطه نسبت به تدوین و اجرای سند جامع و نقشه راه تحول نظام استانداردسازی کشور و مدیریت کیفیت، ظرف مدت شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون اقدام نماید.

ماده ۳۱- سازمان مجاز است در ازای خدمتی که انجام می دهد بر حسب طبقه بندی خدمات و به موجب تعریفه ای که رأساً تعیین و برای تصویب به شورای عالی استاندارد ارسال می کند، کارمزد مناسب دریافت کند.

تبصره - گمرکات کشور موظفند خدمات آزمایشگاهی خود را از آزمایشگاههای سازمان و یا مورد تأیید سازمان دریافت کنند.

ماده ۳۲- سازمان، نمائندگی دولت جمهوری اسلامی ایران در مجامع و مراجع تخصصی بین المللی و منطقه ای مرتبط با حوزه استاندارد و کیفیت را بر عهده دارد.

تبصره - در حوزه تأیید صلاحیت، نمائندگی جمهوری اسلامی ایران در مجامع و مراجع تخصصی بین المللی و منطقه ای بر عهده مرکز ملی تأیید صلاحیت است.

فصل سوم - ارکان سازمان

ماده ۳۳- ارکان سازمان عبارت است از:

۱- شورای عالی استاندارد

۲- رئیس سازمان

شورای عالی استاندارد

ماده ۳۴- ترکیب شورای عالی استاندارد عبارت است از:

۱- رئیس جمهور به عنوان رئیس شورای عالی و در غایب وی معاون اول رئیس جمهور

۲- رئیس سازمان به عنوان دبیر شورای عالی

۳- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

۴- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست

۵- وزرای «امور اقتصادی و دارایی»، «علوم، تحقیقات و فناوری»، «راه و شهرسازی»، «جهاد کشاورزی»، «صنعت، معدن و تجارت»، «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی»، «نقft»، «نیرو»، «تعاون، کار و رفاه اجتماعی»، «ارتباطات و فناوری اطلاعات» و «دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح»

۶- دادستان کل کشور

۷- رئیس سازمان بازرگانی کل کشور

۸- دو نفر از نمائندگان مجلس شورای اسلامی مرتبط با حوزه استاندارد

۹- رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

۱۰- رئیس اتاق تعاون ایران

۱۱- رئیس اتاق اصناف ایران

۱۲- چهار نفر متخصص با تجربه در امور استاندارد به پیشنهاد رئیس سازمان و حکم رئیس جمهور برای مدت چهار سال

۱۳- رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

۱۴- رئیس مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران

۱۵- رئیس شورای رقابت

تبصره ۱- نحوه تشکیل جلسات شورای عالی و چگونگی حضور اعضاء تابع دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد.

تبصره ۲- شورای عالی استاندارد استان به ریاست استاندار و دبیری مدیرکل استاندارد استان و عضویت مدیران کل و رؤسای سازمان ها و نهادهایی که وزرا و رؤسای آنها عضو شورای عالی استاندارد می باشند و دو نفر کارشناس به پیشنهاد مدیرکل استاندارد و با حکم استاندار و یک نفر از نمائندگان استان به انتخاب مجمع نمائندگان استان مرتبط با حوزه استاندارد تشکیل می شود.

تبصره ۳- سازمان مجاز است برای انجام وظایف تخصصی، مراکز وابسته را که به تأیید شورای عالی استاندارد و مراجع ذی ربط می رسد، ایجاد کند.

تبصره ۴- مصوبات شورای عالی استاندارد با تأیید مسؤولان ریاستی (۱) تا (۵) این ماده و مصوبات شورایی استاندارد این ماده فقط در چهار چوب این قانون و مصوبات شورای عالی استاندارد نافذ و اجرائی می گردد.

ماده ۳۵- وظایف و اختیارات شورای عالی استاندارد به شرح زیر است:

۱- تصویب سیاست های راهبردی سازمان و نظریت بر حسن اجرای آنها

۲- تجدیدنظر در سیاست های کلی سازمان در چهار چوب شرح وظایف مصوب

۳- تفکیک امور حاکمیتی نظام استاندارد از تصدی گری و تحکیم مبانی آن در عرصه استاندارد کشور و اتخاذ تصمیم در مورد واگذاری وظایف تصدی گری به بخشی خصوصی، تعاونی و غیردولتی

۴- رسیدگی به گزارش رئیس سازمان در مردم اقدامات و برنامه های انجام شده

۵- تصویب ساختار تشکیلاتی سازمان و تعیین پستهای سازمانی مورد نیاز به پیشنهاد رئیس سازمان با رعایت مقررات مربوطه

- ۶- تصویب مقررات مالی، اداری و استخدامی سازمان و مراکز و اتحادهای تابعه با رعایت قوانین مربوط
- ۷- بازنگری سالانه تعرفه های خدمات مناسب با نرخ اعلامی تورم توسط بانک مرکزی
- ۸- تصویب تعرفه های مورد نیاز به منظور خرید خدمت و ارائه خدمات سازمان
- ۹- تصویب بودجه سالانه پیشنهادی سازمان و همچنین حسابرسی و تصویب حساب درآمد و هزینه سالانه سازمان با رعایت مقررات مربوطه که به منزله مفاصیح سازمان می باشد.
- ۱۰- تصویب دستور العمل های تخصصی مورد نیاز فعالیت های سازمان در چهار محور استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تأیید صلاحیت، اندازه شناسی و سایر موارد مورد نیاز به پیشنهاد رئیس سازمان
- ۱۱- تصویب طرح و علائم استاندارد ملی به عنوان علامه رسمی دولتی
- ۱۲- تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور، لغو یا تعليق آنها
- ۱۳- اتخاذ تصمیم درباره تقویض قسمتی از اختیارات اجرایی سازمان به سایر سازمان های دولتی، خصوصی و تعاونی با رعایت مقررات مربوطه
- ۱۴- اتخاذ تصمیم در مورد روابط همکاری در زمینه استاندارد با سازمان های علمی و مؤسسات مشابه خارجی و پرداخت حق عضویت ها در چهار چوب قوانین و مقررات کشور
- ۱۵- ایجاد کمیسیون های تخصصی متکل از صاحب نظران و نخبگان عرصه استاندارد به منظور بررسی های تخصصی و ارتقای کارآمدی شورا
تبصره - دستور العمل تشکیل کمیسیون های تخصصی به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد.
- رئیس سازمان
- ماده ۳۶- رئیس سازمان با پیشنهاد رئیس جمهور یا معاون اول وی و تأیید شورای عالی استاندارد و با حکم رئیس جمهور برای مدت چهار سال انتخاب می شود. انتصاب مجدد وی برای دوره های بعد بلامانع است.
- ماده ۳۷- رئیس سازمان همطراظ مقامات مندرج در بند (ج) ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری است.
- ماده ۳۸- رئیس سازمان بالاترین مقام اداری، مالی و فنی سازمان است و وظیفه زیر را عهده دار می باشد:
- ۱- عزل و نصب کلیه مدیران و کارکنان براساس این نامه های مربوط
 - ۲- پیشنهاد سیاست های راهبردی سازمان به شورای عالی استاندارد جهت تصویب
 - ۳- مدیریت و نظارت بر حفظ استقلال کامل مأموریت ها، وظایف و اختیارات
 - ۴- پیشنهاد تعرفه های مورد نیاز سازمان جهت تصویب به شورای عالی استاندارد
- ۵- پیشنهاد دستور العمل های اداری، مالی و استخدامی جهت تصویب به شورای عالی استاندارد بر اساس قوانین و مقررات مربوطه
- ۶- نظارت بر حسن جریان امور و اجرای قوانین و مقررات در سازمان
- ۷- بررسی و اجرای دستور العمل و روشهای اجرایی سازمان و اتحادهای تابعه منطبق بر قوانین و همچنین مقررات مالی، اداری و استخدامی مصوب شورای عالی
- ۸- تلاش در جهت خودکاری مالی از طریق ارائه خدمات و تعرفه های مصوب آن و کاهش وابستگی منابع مورد نیاز سازمان و اتحادها و مراکز تابعه به بودجه عمومی کشور
- ۹- شرکت در شوراها و مجتمعی که بر اساس قانون، عضویت آنها را عهده دار می باشد.
- تبصره - رئیس سازمان مجاز است بخشی از اختیارات خود را به معاونان، رئیسی مراکز و مدیران استانی تفویض کند.
- ماده ۳۹- رئیس سازمان عضویت شورای عالی حفاظت محیط زیست، شورای پژوهشی علمی کشور، شورای عالی کار، شورای مرکز توسعه صادرات ایران، شورای ساماندهی مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور، شورای عالی نظارت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی سلامت را بر عهده دارد.
- تبصره - رئیس سازمان می تواند در صورت ضرورت از نماینده خود جهت شرکت در جلسات شوراهای مذکور در این ماده استفاده کند.

فصل چهارم - جرائم و مجازات ها

- ماده ۴۰- موارد زیر جرم محسوب می شود و مرتكبان به مجازات های تعیین شده با حکم دادگاه محکوم می شوند:
- ۱- تولید کالاهای ارائه خدمات معمول مقررات استاندارد اجباری، بدون دریافت پرونده کاربرد علامت استاندارد ایران و یا تأییدیه آن، به حبس تعزیری درجه سه و یا هر دو مجازات
 - ۲- تمرکز، توزیع و فروش کالاهای معمول مقررات استاندارد اجباری بدون علامت استاندارد ایران به حبس تعزیری درجه هفت یا جزای نقدی درجه پنج و یا هر دو مجازات
 - ۳- تغییر مشخصات و ویژگی های فرآورده های معمول استاندارد اجباری پس از تولید یا ساخت برای فروش یا عرضه به حبس تعزیری درجه پنج یا جزای نقدی درجه سه و یا هر دو مجازات
 - ۴- استفاده از ظروف و وسائل بسته بندی دارای علامت استاندارد برای بسته بندی، عرضه و فروش فرآورده های غیر استاندارد به حبس تعزیری درجه پنج یا جزای نقدی درجه دو و یا هر دو مجازات
 - ۵- تبلیغات غیر واقع درخصوص کالا یا خدمت به گونه ای که در مصرف کنندگان ایجاد شبیه در وجود پرونده کاربرد علامت استاندارد و یا تأیید سازمان کند به حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدی درجه سه و یا هر دو مجازات

۶- چاپ علامت استاندارد بدون دریافت مستندات قانونی دارا بودن پروانه کاربرد علامت استاندارد معتبر و یا تأییدیه از سازمان، به حبس تعزیری درجه هفت یا جزای نقدي درجه چهار و یا هر دو مجازات

۷- جعل و نقلب برگه های آزمایش، تشخیص و مشخصات فرآورده ها و پروانه کاربرد علامت استاندارد به حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدي درجه سه و یا هر دو مجازات

۸- ممانعت از ورود کارشناسان در امر بازرسی و نمونه برداری از واحدهای تولیدی و خدماتی و محلهای عرضه، فروش، تمرکز، توزیع و بسته بندی محصولات مشمول مقررات استاندارد اجباری به حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدي درجه سه و یا هر دو مجازات

۹- هر نوع اظهاریه انطباق محصول یا استاندارد از طرف هر شخص حقیقی یا حقوقی که خلاف واقع باشد به حبس تعزیری درجه پنج و جزای نقدي درجه دو

ماده ۴۱- در صورتی که واحدهای تولیدی و خدماتی دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد یا تأییدیه از سازمان، اقدام به تولید کالا یا خدمات پایین تر از کیفیت استاندارد نمایند، موضوع در کمیسیون ماده (۴۲) این قانون تصمیم گیری می شود.

ماده ۴۲- کمیسیونی مرکب از یکی از قضات دادگستری به انتخاب رئیس قوه قضائیه، مدیرکل استاندارد استان و نماینده سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف کنندگان و نماینده اتفاقهای بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی، تعاون مرکزی و اصناف ایران حسب مورد تشکیل و بدأً به موارد مذکور در این قانون رسیدگی می کند و با ملاحظه شرایط و امکانات خاطی و دفعات تخلف در صورت احراز جرم مراتب را به مرتع قضائی ذی صلاح ارجاع می کند. در غیر این صورت با تذكر و اخطار، اقدام به اخذ تعهد، جریمه، تعطیل واحد تولیدی یا خدماتی، جمع آوری محصول از سطح بازار، الزام به بسازی و اصلاح، فروش و امحای کالا می نماید. تصمیمات کمیسیون طرف مدت سی روز پس از ابلاغ در مراجع قضائی ذی صلاح قابل اعتراض خواهد بود در غیر این صورت تصمیمات کمیسیون قطعی محسوب می گردد.

ماده ۴۳- در موارد ضروری که تأخیر در اقدام موجب خسارت و زیان جانی و مالی به مردم می شود رئیس سازمان می تواند موقتاً این فرآورده ها را در مراکز تمرکز، توزیع و فروش کالا توقیف کند و به منظور جلوگیری از ادامه تولید این فرآورده ها، ابزار، ماشین آلات و وسایل تولیدی مربوط را لاک و مهر نماید.

تبصره- فرآورده های موضوع این ماده پس از کشف توسط بازرسان و کارشناسان سازمان، موردنرسی قرار گرفته و قابلیت مصرف و بهسازی، اصلاح، فروش و امحای آن معین می شود و با رأی کمیسیون ماده (۴۲) این قانون تعیین تکلیف می گردد. در صورت فروش، وجه حاصله به حساب خزانه داری کل کشور واریز می شود و معادل آن به عنوان درآمد اختصاصی در چهار چوب قانون بودجه کل کشور به مصرف توسعه و تجهیز از مایشگاهها می رسد.

ماده ۴۴- هرگاه ارتکاب یکی از جرائم و تخلفات مذکور در این قانون موجب بیماری یا آسیب جسمی، با روحی و یا منجر به مرگ شود، مرتكب حسب نتایج حاصله با حکم دادگاه به مجازات های زیر حکوم می شود:

۱- در صورتی که مدت معالجه کمتر از دو ماه باشد مجازات مرتكب حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدي درجه پنج

۲- در صورتی که مدت معالجه بیش از دو ماه و کمتر از شش ماه باشد مجازات مرتكب با حداقل مجازات بند (۱) این ماده

۳- در صورتی که مدت معالجه بیش از شش ماه باشد مجازات مرتكب حبس تعزیری درجه پنج و یا جزای نقدي درجه سه

تبصره- چنانچه عدم اجرای مقررات این قانون موجب نقص عضو و یا فوت کسی شود، به جرم مرتكب مطابق احکام قانون مجازات اسلامی رسیدگی می شود.

ماده ۴۵- چنانچه مصرف کننده از غیر استاندارد بودن کالا یا خدمت متحمل خسارت و ضرری شده باشد، عرضه کننده یا تولیدکننده و یا ارائه دهنده خدمت بر اساس ماده (۱۸) قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان مصوب ۱/۱۵ علاوه بر جرمان خسارتمانی مصوب ۷/۱۳۸۸ ماده ۴۶- هر شخص حقیقی و حقوقی که به نحوی به امور تولید، تجارت و ارائه خدمات و داد و ستد اشتغال دارد، چنانچه دارای ارزان و مقیاس ها و وسایل سنجش تقلیلی یا غیر قانونی باشد و یا با اوزان و مقیاس های تقلیلی و غیر قانونی داد و ستد کند علاوه بر رد معامل اموالی که با تقلب کسب کرده است با حکم دادگاه به حبس تعزیری درجه شش و یا جزای نقدي درجه سه یا هر دو مجازات محکوم و وسایل سنجش مذکور به نفع سازمان ضبط می شود.

ماده ۴۷- دارا بودن نشان استاندارد و یا هرگونه تأییدیه استاندارد کالا یا خدمات از سازمان موجب سلب مسؤولیت مستمر تولیدکننده یا ارائه دهنده خدمت جهت حفظ و ارتقای سطح استاندارد کالا و خدمات آنها نمی شود.

ماده ۴۸- مأموران نیروی انتظامی در کلیه مراحل اجرای این قانون مکلف به همکاری با بازرسان و کارشناسان سازمان خواهند بود.

ماده ۴۹- سازمان مکلف است از طریق بازرسان خود، فعالیت کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی تأیید صلاحیت شده را ناظر و بازرسی کند و در صورت مشاهده جرم یا تخلف مراتب را حسب مورد به محکام یا کمیسیون ماده (۴۲) این قانون ارجاع نماید. دستور العمل اجرای این ماده به پیشنهاد سازمان به تصویب شورای عالی استاندارد می رسد.

ماده ۵۰- قوه قضائیه می تواند شعب تخصصی دادرسرا و دادگاه را به منظور رسیدگی به جرائم موضوع این قانون با درخواست سازمان اختصاص دهد.

ماده ۵۱- جرائم این قانون از جرائم عمومی و غیر قابل گذشت محسوب می شود.

ماده ۵۲- هرگاه در سایر قوانین، برای تخلفات مذکور در این قانون مجازات شدیدتری مقرر شده باشد، مرتكب به مجازات اشد محکوم می شود.

ماده ۵۳- چنانچه هر یکی از کارکنان سازمان در اجرای وظایف محله مندرج در این قانون مرتكب هرگونه تخلف، جرم و یا تباین شود حسب مورد جهت رسیدگی و اقدام لازم به کمیسیون ماده (۴۲) این قانون ارجاع می شود. این موضوع موجب سلب بررسی دیگر تخلفها در محکام صالحه و قوانین موضوعه نمی باشد.

فصل پنجم - منابع مالی و بودجه

ماده ۵۴- سازمان دارای استقلال حقوقی، مالی و اداری می باشد و اداره امور آن بر اساس مفاد این قانون و سایر قوانین و مقررات مربوطه انجام می شود.

ماده ۵۵- منابع مالی سازمان به شرح زیر تعیین و تأمین می گردد:

۱- منابع ناشی از انواع کارمزد دریافتی بابت امور استانداردسازی شامل صدور یا تمدید کلیه پروانه ها، گواهینامه ها و تأییدیه های مربوط به ارزیابی، انطباق، تأیید صلاحیت، ارزان و مقیاس ها منطبق با تعریفه مصوب شورای عالی استاندارد که ارقام آن همه ساله در بودجه سالانه کشور درج و طی موافقنامه متبادله در اختیار سازمان قرار می گیرد.

۲- اعتباراتی که همه ساله به صورت کمک و همچنین طی ردیفهای مربوطه در بودجه سالانه کشور منظور می‌شود.

۳- هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی از سوی اشخاص غیر ذی نفع

۴- درآمدهای حاصل از فروش باقیمانده نمونه‌های کالا

ماده ۵۶- بودجه سازمان با پیشنهاد رئیس سازمان توسط سازمان برنامه و بودجه کشور در بودجه سالانه کشور درج می‌گردد و به تصویب هیأت وزیران و مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

فصل ششم - سایر مقررات

ماده ۵۷- در صورتی که مأموران استاندارد حین کنترل های قانونی به کالاهای وارداتی غیرمجاز (فاجع) برخورد نمایند، موظفند ضمن تنظیم صورت جلسه، مراتب را حسب مورد به دستگاههای ذی ربط گزارش و مأموران دستگاه مربوطه مکلفند بالا فاصله در محل حاضر و اعمال قانون نمایند.

ماده ۵۸- با تصویب این قانون کلیه اموال منقول و غیرمنقول، تجهیزات، دارایی ها، تهدیات، نیروی انسانی، مطالبات و امکانات و احدهای وابسته به مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از جمله پژوهشگاه استاندارد به سازمان منتقل می‌شود.

ماده ۵۹- از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون و آین نامه اجرائی آن، قانون راجع به اجازه تأسیس مؤسسه استاندارد ایران مصوب ۱۳۳۹/۳ و اصلاحات و الحالات بعدی آن، اساسنامه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۴۴/۹ و لایحه قانونی راجع به اصلاح بند (الف) ماده (۱۰) اساسنامه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۵۹/۴ و شورای انقلاب و قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۷۱/۱۱ و اصلاحات بعدی آن نسخ می‌شود.

ماده ۶۰- آین نامه اجرائی این قانون ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب آن به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر شخصت ماده و سی و سه تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۱/۷/۱۳۹۶ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۹/۴/۱۳۹۶ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با تأیید تصریه (۱) بند (۱) ماده (۷) موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

